

**HALMASHAURI YA KIJJI CHA MANDAWA
WILAYA YA KILWA**

**MPANGO WA USIMAMIZI WA MSITU WA KIJJI CHA MANDAWA
NAKIRINDIMA**

**Mpango Huu umeandaliwa na Serikali ya Kijiji cha
Mandawa
March 2013**

YALIYOMO

1:	UTANGULIZI.....	3
1.1	Umiliki wa Msitu	3
1.2	Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi	3
1.3	Madhumuni	3
1.4	Mfumo wa Usimamizi	3
1.5	Muda	4
2:	HISTORIA FUPI YA MPANGO WA USIMAMIZI MSITU.....	5
2.1	Jamii.....	5
2.2	Maelezo kuhusu Msitu	5
2.2.1	<i>Mahali ulipo Msitu na Ukubwa Wake .....</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Vyanzo vya Maji.....</i>	<i>6</i>
2.2.3	<i>Hali ya Udongo.....</i>	<i>6</i>
2.2.4	<i>Uoto wa Asili na Mazingira. ....</i>	<i>6</i>
2.2.5	<i>Jamii za Miti ya Mbao.....</i>	<i>6</i>
2.2.6	<i>Mazao Yasiyotimbao .....</i>	<i>6</i>
2.2.7	<i>Wanyama Pori.....</i>	<i>6</i>
2.2.8	<i>Mambo ya Asili & Haki za Kijadi .....</i>	<i>7</i>
2.2.9	<i>Historia ya Nyuma .....</i>	<i>7</i>
2.2.10	<i>Matumizi ya Sasa .....</i>	<i>7</i>
3:	MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.....	8
3.1	Matumizi ya Msingi	8
3.2	Matumizi Huru ya Msitu.....	8
3.3	Shughuli katika Misitu Zitakazotozwa Ushuru	8
3.4	Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji.....	8
3.4.1	<i>Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.....</i>	<i>9</i>
3.4.2	<i>Mazao mengine ya misitu .....</i>	<i>10</i>
3.5	Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Msitu	10
4:	HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU.....	12
4.1	Kijiji	12
4.1.1	<i>Haki.....</i>	<i>12</i>
4.1.2	<i>Manufaa .....</i>	<i>12</i>
4.1.3	<i>Majukumu ya Serikali ya Kijiji.....</i>	<i>12</i>
4.1.4	<i>Majukumu ya Kamati ya Maliasili .....</i>	<i>13</i>
4.1.5	<i>Majukumu ya Wanakijiji .....</i>	<i>13</i>
4.2	Halmashauri ya Wilaya.....	13
4.2.1	<i>Haki.....</i>	<i>13</i>
4.2.2	<i>Manufaa .....</i>	<i>13</i>
4.2.3	<i>Majukumu.....</i>	<i>14</i>
4.3	Serikali Kuu	14

4.3.1	<i>Majukumu.....</i>	<i>14</i>
5:	SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU	15
5.1	Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Msitu	15
5.2	Ulinzi wa Msitu	15
5.2.1	<i>Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Msitu.....</i>	<i>15</i>
5.2.2	<i>Walenzi wa Doria .....</i>	<i>15</i>
5.3	Kuzuia Moto	16
6:	MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MSITU	17
6.1	Vyanzo vya Mapato	17
6.2	Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau.....	17
6.3	Matumizi ya Mapato	17
6.4	Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha.....	17
6.4.1	<i>Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa .....</i>	<i>18</i>
6.4.2	<i>Taarifa ya Mapato na Matumizi.....</i>	<i>18</i>
6.4.3	<i>Kuwajibishwa.....</i>	<i>18</i>
7:	UFUATILIAJI NA TATHIMINI	19
7.1	Ufuatiliaji	19
7.2	Tathimini ya Kati na ya Mwisho.....	19
KIAMBATISHO A :	RAMANI YA KIJILI NA MSITU.....	20
1.	<i>Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji.....</i>	<i>20</i>
KIAMBATISHO B :	MPANGO WA UTEKELEZAJI.....	22
	<i>Kazi za Kila Mwaka.....</i>	<i>22</i>
	<i>Kazi za Mwaka wa Kwanza .....</i>	<i>22</i>
	<i>Kazi za Mwaka wa Pili .....</i>	<i>22</i>
KIAMBATISHO C:	VIWANGO VYA USHURU.....	23
SHERIA NDOGO.....		24

SURA YA KWANZA

1: UTANGULIZI

Kijiji cha Mandawa kipo katika kata ya Mandawa, tarafa ya Pande Wilaya ya Kilwa. Kijiji hiki kipo umbali wa Kilomita nne toka kijiji cha Mirumba, Ardhi ya kijiji imepimwa mwaka 2007 ambayo ni hekta zipatazo 9,999.50. Sehemu kubwa ya ardhi ya kijiji ni miinuko.

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia Sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Mwaka 2002 Serikali ya Tanzania ilipitisha Sheria mpya ya Misitu ambayo inaipa mamlaka jamii zinazoishi kandokando ya misitu kusimamia misitu yao. Kijiji cha Mandawa kimeandaa mwongozo wa matumizi endelevu ya Msitu wa Kijiji. Matumizi haya yameainishwa katika mpango huu.

Mpango huu ni mwongozo wa shughuli zote zitakazofanyika katika kipindi cha kutumika kwa mpango na shughuli hizo zimefafanuliwa na kuwekwa bayana. Shughuli hizo ni uboreshaji wa msitu, kuanzisha utaratibu wa usimamizi, udhibiti wa uvunaji haramu, usimamizi wa sheria za misitu na ukusanyaji na usimamizi wa mapato na matumizi yatokanayo na rasilimali za msitu. Kutakuwa na utunzaji wa kumbukumbu za shughuli zote zilizofanyika ili kuendana na matakwa ya mpango. Kumbukumbu zote zitapatikana pia katika Halmashauri ya Wilaya. Sheria ndogo zimetungwa ili kusimamia utekelezaji wa mpango.

Mpango huu umeandaliwa na Kamati ya Maliasili ya Kijiji cha Mandawa, timu ya wawezeshaji kutoka Halmashauri ya Wilaya chini ya Mpango wa Taifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu kwa kushirikiana na Shirika la Kuhifadhi Mpango na Maendeleo (MCDI). Mpango huu utatumika katika kipindi cha miaka mitano.

1.1 Umiliki wa Msitu

Msitu unamilikiwa na Serikali ya Kijiji cha Mandawa. Msitu wa Kijiji cha Mandawa ulitengwa kuwa hifadhi mwaka 2010 chini ya usaidizi wa kitalaamu toka kwa wawezeshaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa na wawezeshaji wa Shirika la Kuhifadhi Mpango na Maendeleo (MCDI).

1.2 Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi

Lengo kuu ni kuweka na kuhifadhi msitu katika hali ya uasilia na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijacho kwa kutumia rasilimali za misitu. Pia Msitu wa kijiji ulitengwa kwa lengo la kuvuna mazao ya misitu, mazao yasiyo timbao na rasilimali zingine za msitu kienyelevu.

1.3 Madhumuni

Kuboresha hali ya uhifadhi wa maliasili katika kijiji cha Mchakama kwa;

- Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta 1994 la Msitu wa Kijiji cha Mandawa dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.
- Kuhakikisha kunakuwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
- Kijiji cha Mandawa kupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za misitu ili kuboresha maisha ya wanajamii wake.

1.4 Mfumo wa Usimamizi

Usimamizi misitu ya asili unaofuata uvunaji endelevu na upandaji wa miti ya asili kwa kufuata mpango uliopo.

1.5 Muda

Huu ni mpango wa miaka mitano. Mpango huu utarekebishwa na Kamati ya Maliasili muda wowote endapo kuna umuhimu wa kufanya hivyo. Hakutafanyika mabadiliko yeyote katika mpango huu bila ya kibali cha Halmashauri ya Wilaya.

SURA YA PILI

2: HISTORIA FUPI YA MPANGO WA USIMAMIZI MSITU

2.1 Jamii

Kijiji cha Mandawa kipo katika kata ya Mandawa, Tarafa ya Pande katika Wilaya ya Kilwa. Kina idadi ya watu wapatao 1859 katika kaya zipatazo 360, na kina hekta zipatazo 9,999.50.

Kijiji cha Mandawa kinapakana na kijiji cha Ruyaya, Kiswele na Bahari ya Hindi katika upande wa mashariki, kwa upande wa magharibi kinapakana na kijiji cha Makangaga na msitu wa hifadhi wa Nangarama, kwa upande wa Kaskazini kinapakana na Hoteli tatu na Kusini kinapakana na kijiji cha Mirumba.

Kijiji hakina Cheti cha Ardhi ya Kijiji lakini mipaka inajulikana vizuri na Kijiji kina muhtasari wa makubaliano kuhusu mipaka pamoja na vijiji vyote vinavyopakana na Mandawa. Mipaka ya kijiji imewekwa mawe ya kuonyesha alama za mipaka. Angalia Kiambatisho A. Ramani ya inayoonyesha ardhi ya Kijiji katika Wilaya ya Kilwa.

Vitongoji vya Kijiji vinavyotambulikani: Luwawa, Mtende, Matyalilo, Mpunyule, Mafuriko na Mandawa, kati ya vitongoji hivyo, vitongoji vya Mpunyule na Matyalilo vipo karibu na msitu wa hifadhi wa kijiji.

Hali ya Kiuchumi na Kijamii

Wanajamii walio wengi ni wakulima. Wengine hujishughulisha na ufugaji wa bata, mbuzi, kondoo na kuku. Biashara ndogo ndogo kama vioski, magenge, migahawa na Nyumba za kulala wageni.

Mazao makuu yanayozalishwa Kijijini kwa ajili ya chakula ni Mpunga, Mahindi, Mtama, Mihogo, Kunde, Mbaazi na choroko.

Mazao makuu yanayozalishwa kijijini kwa ajili ya biashara ni Ufuta, embe, machungwa na nazi.

Mapato yatokanayo na kilimo kwa kila kaya ni kati ya Tsh 300,000/= na Tsh 500,000/= kwa mwaka.

Wakulima hujipatia pato la ziada kutokana na urinaji wa asali, uvunaji mbao, uuzaji wa mbogamboga, ufugaji kuku, mbuzi, bata na utegaji wanyama.

Kila kaya ina wastani wa watu 6-7.

Huduma za jamii zinazopatikana Kijijini, Msikiti, kanisa, Kituo cha afya, ofisi ya kijiji na kata, maji ya bomba, shule ya msingi na sekondari, huduma ya usafiri kwa wagonjwa, maduka ya madawa ya binadamu na mifugo, pia wataalamu wa kilimo.

Wananchi huteka maji toka kwenye mto lunyonyo, bomba na visima ambapo Kitongoji cha Mandawa pekee hutumia maji ya bomba. Vitongoji vingine hutumia visima vya asili na mto lunyonyo.

Mji ulio jirani na Kijiji ni Masoko ambao unafikika kwa usafiri wa gari au pikipiki, kwa mwendo wa masaa mawili na nusu mpaka masaa matatu.

2.2 Maelezo kuhusu Msitu

Jina la msitu ni -**Nakirindima**

2.2.1 Mahali ulipo Msitu na Ukubwa Wake

Msitu wa Kijiji cha Mandawa una ukubwa wa hekari **1994** na upo upande wa magharibi katika ardhi ya Kijiji. Unapakana na vitongoji vya Matyalilo na Mpunyule. Vitongoji vilivyo karibu

zaidi na Msitu ni Matyalilo na Mpunyule. Kiambatisho A, mchoro unaoonyesha alama za mipaka ya msitu na mahali ulipo katika ramani ya kijiji.

Msitu unafikika kwa gari kupitia kitongoji cha Matyalilo na kwa miguu kupitia kitongoji cha Mpunyule.

Matumizi ya maeneo yanayozunguka msitu ni kama ifuatavyo;

- Upande wa kaskazini matumizi yalikuwa ni uvunaji mbao, magongo, mirunda na uwindaji. Kwa mashariki matumizi ni kilimo na makazi.
- Upande wa kusini matumizi ni kilimo, uchomaji mkaa utegaji wa wanyama pori na upasuaji mbao na magharibi matumizi ni uvunaji mbao, magogo na mirunda.

2.2.2 Vyanzo vya Maji

Msitu huu una mito midogo ambayo ni Mto Lihimalyao na Mto Nandenga ambayo maji yake hutumika katika maeneo ya kitongoji cha Mpunyule kwa shughuli za matumizi ya nyumbani na ufugaji. (Uvunaji hauruhusiwi pia katika eneo la mita 20 toka kingo za mito midogo inayotiririsha maji kwa mwaka mzima).

2.2.3 Hali ya Udongo

Aina ya udongo katika msitu huu ni Kichanga cheupe, chekundu na mfinyazi.

Hali ya tabaka la udongo (geology) (*maelezo yatawekwa kitalaam*)

Hali ya kijiografia ya msitu ni ni milima, tambarare na mabonde.

2.2.4 Uoto wa Asili na Mazingira.

Sehemu kubwa ya msitu ni tambarare na milima.

Uoto wa asili ni wa miombo (misitu ya mataji wazi). Miti mifupi ya miombo ndio inayopatikana kwa wingi zaidi na kuna vichaka vya miiba na uwanda wa misitu ya pwani.

2.2.5 Jamii za Miti ya Mbao

Kuna aina nyingi za jamii tofauti za miti katika msitu wa Kijiji. Jamii za miti ya mbao zilizopo msituni ni Mkongo, Mninga, Mvule, Mpangapanga, Msenjele, Msufi pori, Mtondo (Myombo), Mnepa, Mpingo na Mkuliyungu.

2.2.6 Mazao Yasiyotimbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile asali ya nyuki, uyoga, matunda pori, wanyama pori, lichindu, mahanga, ming'oko na angadi.

Miti inayofaa kwa ujenzi ni Mtandawala na Msenjele, Miti ya matunda ni Mgongo, Mtopetope, Mfuru, misofu na vitoe. Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mchenga na Myombo.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika msitu huu kichuguu, ulelema, Upoa, Mbuyu na uchinji.

2.2.7 Wanyama Pori

Wanyama wanaopatikana katika msitu huu ni pamoja na tembo, nyati, nyani, mbwa mwitu, nguruwe, chui na simba. Vilevile wanapatikana nyoka wakali kama Ranga (nyoka jangwa), Boma, Kobra, Chatu mlima na Mtunguru (kijani njano).

2.2.8 Mambo ya Asili & Haki za Kijadi

Hakuna matumizi yoyote ya kijadi ambayo hufanyika ndani ya msitu.

2.2.9 Historia ya Nyuma

Awali msitu ulikuwa unatumika kwa ajili ya kupata asali na kuwinda wanyama. Historia inaonyesha hakukuwa na shughuli za kilimo na uvunaji mbao.

2.2.10 Matumizi ya Sasa

Kwa sasa msitu hautumiki kwa shughuli yeyote ile.

2.3 Maeneo ya Usimamizi (EDU)

Msitu huu umegawanyika katika maeneo madogo ya usimamizi, kuna eneo lenye ukubwa wa hekari 199 ambalo ni asilimia 10 ya msitu mzima na limetengwa kama eneo ambalo uvunaji wa mazao ya misitu hauruhusiwi kabisa kufanyika katika eneo hili kwani eneo hili ni makazi ya viumbe mbalimbali pia eneo hili lina asili ya misitu ya ukanda wa pwani (Misitu iliyofunga na isiyopukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na kuwa haiungui moto kwa sababu hakuna nyasi nyingi)

Eneo la pili ni eneo ambalo halipo katika asilimia kumi lakini lina asili ya msitu wa ukanda wa pwani (Misitu iliyofunga na isiyopukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na kuwa haiungui moto kwa sababu hakuna nyasi nyingi) eneo hili litaruhisiwa kuvumwa lakini kwa utaratibu wa kutambua maeneo yaliyofanyiwa uvunaji kwa kuchukua alama za GPS na eneo lenye miti zaidi ya mitatu yenye sifa za uvunaji mti mmoja utavunwa. Maeneo haya yameonyeshwa katika kiambatanisho A kwenye ramani ya msitu wa Kijiji.

SURA YA TATU

3: MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.

Msitu utasimamiwa kama msitu wa asili na kutakuwa na mabadiliko kiasi katika usimamizi huo ili kuepuka kubadilisha hali ya uasilia wa msitu. Taratibu za kuingia msituni na za matumizi ya mazao ya msitu yameelezwa katika sura ya nne. Wale ambao hawatafuata taratibu hizi watapigwa faini.

3.1 Matumizi ya Msingi

Wanajamii wa kijiji cha Mandawa watakuwa na haki ya kuingia katika Msitu wa Kijiji bila kibali na kupita njia zinazofahamika, haki hii itahusu vijiji jirani Hoteli tatu na Mirumba. Wanajamii pia watakuwa na haki ya kuchota maji katika msitu. Wasio wakazi wa kijiji hawataruhusiwa katika maeneo ya kijadi bila uangalizi wa kamati ya Maliasili.

3.2 Matumizi Huru ya Msitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Mandawa yatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimba kama vile uyoga, matundapori, mbogamwitu, kuni, miyaa, nyasi na madawa ya asili, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure toka kwa mjumbe wa kamati ya maliasili kwa kushirikiana na mwenyekiti wa kitongoji. Wasio wakazi wa kijiji cha Mandawa wanaweza pia kuomba kibali toka kamati ya maliasili ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu kwa kulipia ushuru. Kamati ya maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao haya yanatumiwa kiendeleu. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

Kibali cha kutundika mizinga ya nyuki katika msitu wa kijiji kitatolewa na kijiji cha Mandawa kwa kuzingatia taratibu na gharama zilizowekwa Wanajamii toka vijiji vya Hoteli tatu na Mirumba wanaruhusiwa kuendelea kufanya shughuli zao za kimila bila pingamizi lolote.

3.3 Shughuli katika Misitu Zitakazotozwa Ushuru

Kutakuwa na ushuru wa serikali ya Kijiji kwa shughuli zifuatazo msituni;

- Kutembelea msitu kwa ajili ya mafunzo
- Utafiti
- Utalii msituni

Viwango vya ushuru vimeonyeshwa katika Kiambatisho C. Watalaam na wawezeshaji ambao kwa namna moja au nyingine wamechangia kufanikisha kwa mpango huu hawatahusika na kutozwa ushuru.

3.4 Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoorodheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathmini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathmini Shirikishi ya rasilimali za misitu wa Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathmini shirikishi zimeambatanishwa katika mpango huu. Tathmini shirikishi haitafanyika katika eneo lililotengwa kwa ajili ya hifadhi (eneo la 10% la msitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na kamati ya maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Taarifa ya tathmini shirikishi ya Msitu wa Nakirindima

Miti iliyofanyiwa Tathimini	Miti ya Kati (Idadi)	Miti Mikubwa (Idadi)	Kiasi cha Kuvuna Kiendeleu katika Msitu kwa Kipindi cha Miaka 5 (m ³)	Kiasi cha Kuvuna Kiendeleu katika Msitu kwa Kipindi cha mwaka (m ³)
Mpingo	214	15	103	20.6
Mninga Jangwa	69	0	91	18.2
Msufi pori	61	0	166	33.2
Mlondondo	30	0	33	6.6
Mtanga	127	0	163	32.6
Mtondoro	85	0	166	33.2
Mlipa deni	27	0	40	8
Mkuliungu	45	0	87	17.4
Mnangu	30	0	72	14.4
Msagawi	38	0	36	7.2

Hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa pasipo uendeleu, mbali na jamii za miti zilizo rodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa kwa biashara katika kipindi chote cha utekelezaji wa mpango. Kama Kijiji cha Mandawa kitahitaji kuruhusu uvunaji wa jamii ambazo haziku rodheshwa katika mpango huu, itabidi kijiji kiandike barua ya maombi ya kuvuna kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Kabla ya kuidhinisha uvunaji Afisa Misitu wa Wilaya ya Kilwa atajiridhisha kama Tathimini ya kina na mpango wa uvunaji kwa ajili ya jamii hizo imefanyika. Kama tathimini haijafanyika Afisa Misitu kwa kusaidiana na kijiji watafanya tathimini na kuandaa mpango wa uvunaji. Baada ya kupata kibali cha maandishi toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya uvunaji utafanyika.

3.4.1 Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.

Utaratibu huu utahusisha miti yote iliyo rodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu au iliyofanyiwa tathimini na kuandaliwa mpango wa uvunaji endelevu.

1. Uvunaji utafanyika kwa kufuata Mwongozo wa uvunaji katika misitu ya vijiji wa mwaka 2013 uliotolewa na Wizara ya Malaisili na Utalii. Mtu yeyote anayetaka kuvuna mazao ya misitu toka Msitu wa Kijiji lazima kwanza andike barua ya maombi kijijini na aonyeshe aina na kiasi anachotarajia kuvuna. Pia atajaza fomu ya Maombi ya uvunaji na lazima awe amekidhi mashariti ya Kuwa mfanyabiashara wa mazao ya Misitu kwa mujibu wa Sheria na Taratibu za uvunaji.

2. Kamati ya Maliasili itajadili na kupitisha ombi hilo endapo itaridhia kufuatana na matakwa ya mpango wa usimamizi na mpango wa uvunaji. Kama mpango wa uvunaji haujaandaliwa kibali hakitatolewa na uvunaji hauruhusiwi.
3. Kama bei haijaainishwa katika mpango wa uvunaji, Kamati ya Maliasili itapanga bei ya kuvuna mazao ya misitu na bei hizo kupitishwa na Serikali ya Kijiji lakini bei itakayopangwa isiwe chini ya kiwango kilichowekwa na Serikali kwa mujibu wa Sheria ya Misitu Namba 14 ya Mwaka 2002 .
4. Kamati ya Maliasili wakishirikiana na Serikali ya Kijiji pamoja na Afisa Misitu wa Wilaya watapanga bei ya mabaki yaliyoachwa Msituni baada ya uvunaji.
5. Mwombaji atalipa gharama za leseni kwa Kamati ya Maliasili na kupatiwa stakabadhi halali ya malipo.
6. Mwombaji atawasilisha stakabadhi ya malipo kwa Afisa Misitu wa Wilaya ambaye atampatia leseni ya kuingia msituni na kuvuna zao lililokubaliwa.
7. Wanakijiji wa Kijiji cha Mandawa watakaohitaji mbao kwa ajili ya ujenzi watalipia 50% ya bei iliyoelekezwa na Serikali kwa kila mita moja ya ujazo na itafanyiwa marekebisho wakati wa mapitio ya mpango wa usimamizi wa Msitu. Fursa hii ni kwa ajili ya ujenzi wa nyumba Kijijini Mandawa .Kamati ya maliasili itasimamia na kukadiria kiasi cha mbao kitakachohitajika kwa ajili ya ujenzi na kukakgua nyaraka za kiwanja pamoja na ujenzi kwa wale watakaotuma maombi ya kujenga nyumba.
8. Mwombaji atarudi tena kijijini na kuwasilisha leseni kijijini, Kamati ya Maliasili itamwonyesha eneo la kuvuna mazao ya misitu anayoyahitaji.
9. Baada ya kuvuna magogo yote yaliyokatwa na visiki yatagongwa nyundo ya kijiji.
10. Mwisho mwombaji lazima apate kibali cha kusafirishia toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya ili aweze kusafirisha mazao yake bila usumbufu nje ya Wilaya. Kibali hiki hutolewa bure na lazima kiwasilishwe kwa Afisa Mtendaji wa Kijiji ambaye ataweka kumbukumbu ya nambari ya kibali kabla mzigo haujatolewa kijijini.
11. Utaratibu huu utafuatwa kwa ununuzi wa mabaki ya magogo, vilingu na mazao mengine ya misitu yatakayovunwa kibiashara.

3.4.2 Mazao mengine ya misitu

Mazao mengine yote yatalipiwa ushuru sawa na sheria ndogo ya kijiji husika ila ada hiyo isizidi viwango vya sheria mama.

3.5 Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Msitu

- Kilimo ndani ya msitu.
- Malisho ya mifugo ndani ya msitu.
- Makazi ndani ya msitu.
- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijaorodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu au miti ambayo haijatengenezewa mpango wa uvunaji.
- Uvunaji katika eneo la hifadhi au katika maeneo muhimu ya vyanzo vya maji, kimila na jadi.
- Kuchoma moto ovyo.
- Uanzishwaji wa njia mpya zisizo rasmi ndani ya msitu.
- Uchomaji mkaa.
- Uchimbaji mdogo wa madini.

- Uwindaji wa wanyama ambao wako hatarini kutoweka kama wapo.
- Kurina asali.

SURA YA NNE

4: HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU

Msitu wa kijiji cha Mandawa una wadau wafuatao; *Serikali ya Kijiji, Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa, Serikali kuu na wadau wengine*. Majukumu ya kila mdau yameelezwa kama ifuatavyo:

4.1 Kijiji

4.1.1 Haki

- Kumiliki na kutunza msitu wa Kijiji.
- Kukamata, kupiga faini au kumshitaki mtu yeyote anayeenda kinyume na sheria ndogo za kijiji zilizopitishwa na mpango huu.
- Kutumia rasilimali kama ilivyobainishwa katika mpango wa Usimamizi wa Msitu.
- Kukusanya na kutumia ushuru na mapato mengine yatokanayo na mazao ya misitu katika shughuli za maendeleo ya jamii na hivyo kuboresha hali za maisha ya wanajamii.
- Kufanya maamuzi juu ya usimamizi na matumizi ya msitu.

4.1.2 Manufaa

- Kutumia mazao ya misitu bila masharti magumu kama ilivyoainishwa katika mpango kwa kufuata Mpango huu.
- Kutumia miti na mbao kwa ajili ya ujenzi na ukarabaji wa huduma za jamii kijijini.
- Mapato yatokanayo na faini na ushuru wa mazao ya misitu ni mali ya kijiji ingawa kunaweza kuwa na makubaliano ambapo Halmashauri ya Wilaya itapata gawio fulani kutokana na huduma za uwezeshaji kama ilivyobainishwa katika kipengele 7.2.
- Kupata mafunzo ya kitaalam katika masuala mbalimbali ya usimamizi misitu na kuboresha maisha ya jamii.

4.1.3 Majukumu ya Serikali ya Kijiji

- Msimamizi mkuu wa shughuli zote za utunzaji wa msitu.
- Kudhibiti mapato na matumizi yote yatokanayo na msitu.
- Kutatua migogoro inayohusiana na misitu pale inapojitokeza na kupeleka matatizo hayo ngazi ya Halmashauri ya Wilaya pale yanaposhindikana kutatua.
- Kudhibiti uvunjwaji wa sheria.
- Kuhakiki vibali vyote vilivyotolewa na Kamati ya Maliasili.
- Kupokea taarifa za uharibifu wa msitu toka Kamati ya Maliasili na wanakijiji kwa ujumla na kuzifanyia kazi.
- Kujadili na kupitisha mipango kazi ya mwaka ya Msitu wa Kijiji iliyoandaliwa na kamati ya Maliasili.
- Kujadili na kuidhinisha matumizi yote ya fedha kwa kamati ya Maliasili, doria na wajumbe wa serikali ya kijiji kwa ajili ya shughuli za msitu.

4.1.4 Majukumu ya Kamati ya Maliasili

Kamati ya Maliasili ina majukumu yafuatayo:

- Kuratibu shughuli zote za msitu kama vile; upandaji miti ya asili kama utahitajika, ukusanyaji wa mazao ya misitu na kutunza kumbukumbu za msitu.
- Kutoa vibali vya uvunaji wa mazao ya misitu.
- Kuhakikisha doria imefanyika kila mara na kwa uhakika.
- Kuandaa mpango wa kazi wa mwaka wa shughuli za msitu.
- Kutathmini rasilimali za misitu na kutengeneza mpango wa uvunaji.
- Kutoa taarifa za maendeleo na uharibifu wa msitu kwa serikali ya kijiji.
- Kusimamia na kufuatilia uvunaji.
- Kuratibu shughuli zote zinazofanyika msituni.
- Kupendekeza na kusimamia sheria ndogo ikiwemo kuzirekebisha inapohitajika.
- Kuijulisha jamii juu ya matukio katika Msitu wa Kijiji na maeneo yanayozunguka.
- Kuelimisha jamii juu ya mabadiliko ya miongozo mbalimbali ya utunzaji misitu.
- Kutoa taarifa ya robo, nusu na mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa misitu kwa Afisa Misitu wa Wilaya.
- Kutoa taarifa ya robo mwaka kwa Halmashauri ili kuendana na utaratibu mpya wa kuweka kumbukumbu. Utaratibu huu unajulikana kwa kitalaam kama NAFOBEDA.

4.1.5 Majukumu ya Wanakijiji

- Kuzuia uharibifu wowote utakaojitokeza katika msitu kama vile uchomaji moto na uvunaji holela wa mazao ya misitu.
- Kutoa taarifa ya uharibifu wa aina yeyote utakaofanyika ndani ya msitu kwa Kamati ya Maliasili na serikali ya Kijiji.
- Kushiriki katika shughuli zote za kuboresha msitu.
- Kupitia na kuidhinisha sheria ndogo zilizopendekezwa na Kamati ya Maliasili.
- Kushiriki katika kulinda msitu na kutoa msaada kwa timu ya doria mara kwa mara.

4.2 Halmashauri ya Wilaya

4.2.1 Haki

- Kupokea taarifa zote juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa msitu.
- Kukagua vitabu vya mapato na matumizi na kuchukua hatua zinazotakiwa kama italazimu.
- Kurudisha mamlaka ya usimamizi wa msitu chini ya Halmashauri ya Wilaya kama kijiji kitashindwa kuusimamia ipasavyo.

4.2.2 Manufaa

- Kupungua kwa gharama za usimamizi wa misitu.
- Kuboreka kwa usimamizi wa misitu.

- Kupungua kwa migogoro na migongano inayohusiana na matumizi ya misitu kati ya Halmashauri ya Wilaya na jamii.

4.2.3 Majukumu

- Kutoa watalaam kwa ajili ya shughuli za msitu pale inapohitajika.
- Kusaidia kutafuta soko la mazao ya misitu.
- Kusimamia na kutatua migogoro ambayo iko juu ya uwezo wa serikali ya kijiji.
- Kuongoza zoezi la kubaini fursa na vikwazo katika kipindi cha kwanza na cha mwisho cha mpango huu.
- Kuingilia kati kama kuna jambo au shughuli yeyote imefanyika kinyume cha utaratibu wa mpango huu au kinyume cha sheria.

4.3 Serikali Kuu

4.3.1 Majukumu

- Kutoa watalaam washauri pale wanapohitajika.
- Kutoa miongozo mbalimbali inayohusu usimamizi misitu.

SURA YA TANO

5: SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU

Mikakati ya jumla ya kutunza na kuendeleza misitu pamoja na rasilimali zake imewekwa bayana. Mambo yatakayoangaliwa, ni utunzaji wa misitu hii ili isiharibiwe dhidi ya kilimo na moto. Ulinzi wa msitu, kinga na uthibiti wa moto pamoja na mpango wa matumizi endelevu wa mazao ya msitu utazingatiwa.

5.1 Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Msitu

Katika kuendeleza msitu, mikakati ifuatayo imewekwa;

- Kuthibiti uchomaji moto ovyo msituni.
- Kuthibiti malisho ya mifugo msituni
- Kufanya doria za mara kwa mara ili kuthibiti uvunaji holela na uharibifu mwingine wa msitu.
- Kusafisha mipaka ya msitu.
- Kuelimisha jamii juu ya faida za misitu na madhara ya moto.
- Kusimamia utekelezaji wa sheria ndogo za misitu.

5.2 Ulinzi wa Msitu

Usimamizi wa Msitu wa Kijiji utakuwa chini ya Serikali ya Kijiji na utatunzwa na wanajamii wote.

5.2.1 Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Msitu

Msitu utalindwa na wanajamii wote wanaozunguka/wanaopakana na msitu. Kila mtu atatoa taarifa kwa uongozi wa Kijiji au Kamati ya Maliasili au kikosi cha doria pale anapoonu uharibifu katika msitu. Kamati ya maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

5.2.2 Walinzi wa Doria

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na Mkutano Mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika msitu wa jamii. Kikosi cha doria kitakuwa kama ifuatavyo:-

- Kamanda mmoja wa kikosi
- Wajumbe wawili wa Kamati ya Maliasili.
- Wanajamii watatu wenye uelewa wa masuala ya misitu

Doria inaweza kuwa ya wanakikosi watatu hadi sita na kila doria lazima awepo mjumbe mmoja wa kamati ya maliasili na mwanajamii mmoja. Kikosi cha doria kitaweka kumbukumbu zote za doria katika kitabu cha doria na kitatoa taarifa za matukio kwa kamati ya maliasili baada ya doria. Doria itafanyika angalau mara moja kwa wiki. Wanadoria watalipwa posho kutokana na makubaliano yatakayofanyika na Kijiji.

Kikosi cha doria kitachaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji. Kamanda wa kikosi cha doria atakuwa na sifa zifuatazo; mtu shupavu ambaye ni mwaminifu. Wanakikosi watabadilishwa na mkutano mkuu wa kijiji kila baada ya miezi sita au wakati wowote inapobidi kufanya hivyo.

Wanakikosi cha doria watakaobainika kutokuwa waaminifu watafukuzwa mara moja na wengine watachaguliwa kujaza nafasi zao.

5.3 Kuzuia Moto

Kamati ya maliasili ya kijiji na jamii kwa ujumla watashiriki katika zoezi la kuzuia moto kwa kutumia njia mbali mbali kama vile zoezi la kubabua, kusafisha mpaka wa msitu na kutengeneza barabara za moto. Kamati ya maliasili itaamua wapi barabara za moto zipite baada ya kupata ushauri toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Ubabuaji moto ni hatua mojawapo muhimu katika kuthibiti moto na hili ni jukumu la kamati ya maliasili na wanajamii kwa ujumla. Zoezi la ubabuaji na usafishaji wa barabara za moto ni kazi ngumu inayohitaji fedha toka vyanzo mbalimbali.

SURA YA SITA

6: MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MSITU

6.1 Vyanzo vya Mapato

Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka msitu wa jamii:

- Mauzo ya magogo
- Ushuru
- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni, shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu

6.2 Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau

Mgawanyo wa mapato yatoakanayo na mazao ya msitu utakuwa kati ya serikali ya kijiji na Halmashauri ya Wilaya. Mgawanyo huu utazingatia nani mwenye majukumu makubwa zaidi katika kutunza na kuendeleza msitu. Halmashauri ya wilaya watapewa asilimia 10 ya mapato ya msitu, kamati ya maliasili asilimia 40 na Serikali ya kijiji asilimia 50. Kila mwaka Serikali ya kijiji itatoa kiasi fulani cha mapato yatoakanayo na rasilimali za misitu kwa Halmashauri ya Wilaya kulingana na huduma ambazo Halmashauri imetoa.

6.3 Matumizi ya Mapato

Mapato yatoakanayo na msitu yataelekezwa katika shughuli za;

- Kuendeleza shughuli za msitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa serikali ya kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.

Matumizi halali ya mapato yatoakanayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Kununua vifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.
- Asilimia 40 ya mapato yatakuwa kwa ajili ya shughuli za usimamizi wa msitu chini ya Kamati ya Maliasili ya Kijiji.

6.4 Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha

Fedha zote zitatumizwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogomadogo. Pesa ndogondogo haitakiwi kuzidi shilingi 50,000/=. Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la Kamati ya Maliasili Mandawa. Kutakuwa na watia sahihi wanne; Afisa Mtendaji wa Kijiji (A), Mjumbe mmoja wa Kamati ya Mipango ya Kijiji (A), Mwenyekiti (B) na mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili ya kijiji (B). Mtia sahihi mmoja wa A na mmoja wa B watahitajika kuchukua pesa toka benki.

6.4.1 Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa

Mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili atakuwa na jukumu la kutunza vitabu vya kumbukumbu. Vitabu vinatakiwa kuwa tayari kwa ukaguzi wakati wowote na vitakaguliwa na;

- Kamati ya fedha na mipango ya serikali ya kijiji.
- Mkaguzi wa ndani wa Halmashauri ya Wilaya.
- Wawezeshaji wa Mipango ya Usimamizi Msitu.

Vitabu vitakavyokaguliwa ni;

- Jalada la kumbukumbu/muhtasari wa vikao.
- Kitabu cha kumbukumbu za doria kinachoonyesha tarehe ya doria, njia iliyotumika kama kuna wahalifu waliokamatwa na dalili zozote za kuwepo kwa uharibifu wa msitu.
- Kitabu cha kumbukumbu za uhalifu kinachoonyesha majina ya wahalifu, faini zilizolipwa, tarehe na nambari ya stakabadhi.
- Vitabu vya vibali na leseni vinavyoonyesha nambari ya kibali, mpewaji, sababu ya kibali, kiasi cha mzigo, kiasi cha fedha, nambari ya stakabadhi, tarehe na jina la mwanakamati aliyesimamia.
- Kitabu cha stakabadhi za malipo yote yaliyofanyika kulingana na mpango huu.
- Kitabu cha matumizi madogo madogo kwa ajili ya kumbukumbu za matumizi ya pesa ambazo hazikuwekwa katika akaunti ya benki.

6.4.2 Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji. Pia kila baada ya miezi mitatu Serikali ya Kijiji itatoa taarifa za Kamati ya Maliasili katika mkutano mkuu wa kijiji ambapo Kamati ya Maliasili nayo inaweza kuwasilisha taarifa.

6.4.3 Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha za msitu atawajibishwa na serikali ya kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluishi la kata au Mahakama ya mwanzo. Mjumbe yeyote wa Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima ajiuzulu haraka na uchaguzi mpya utafanyika kumchagua mjumbe mwingine kuziba pengo hilo.

SURA YA SABA

7: UFUATILIAJI NA TATHIMINI

7.1 Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango huu kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango.

7.2 Tathimini ya Kati na ya Mwisho

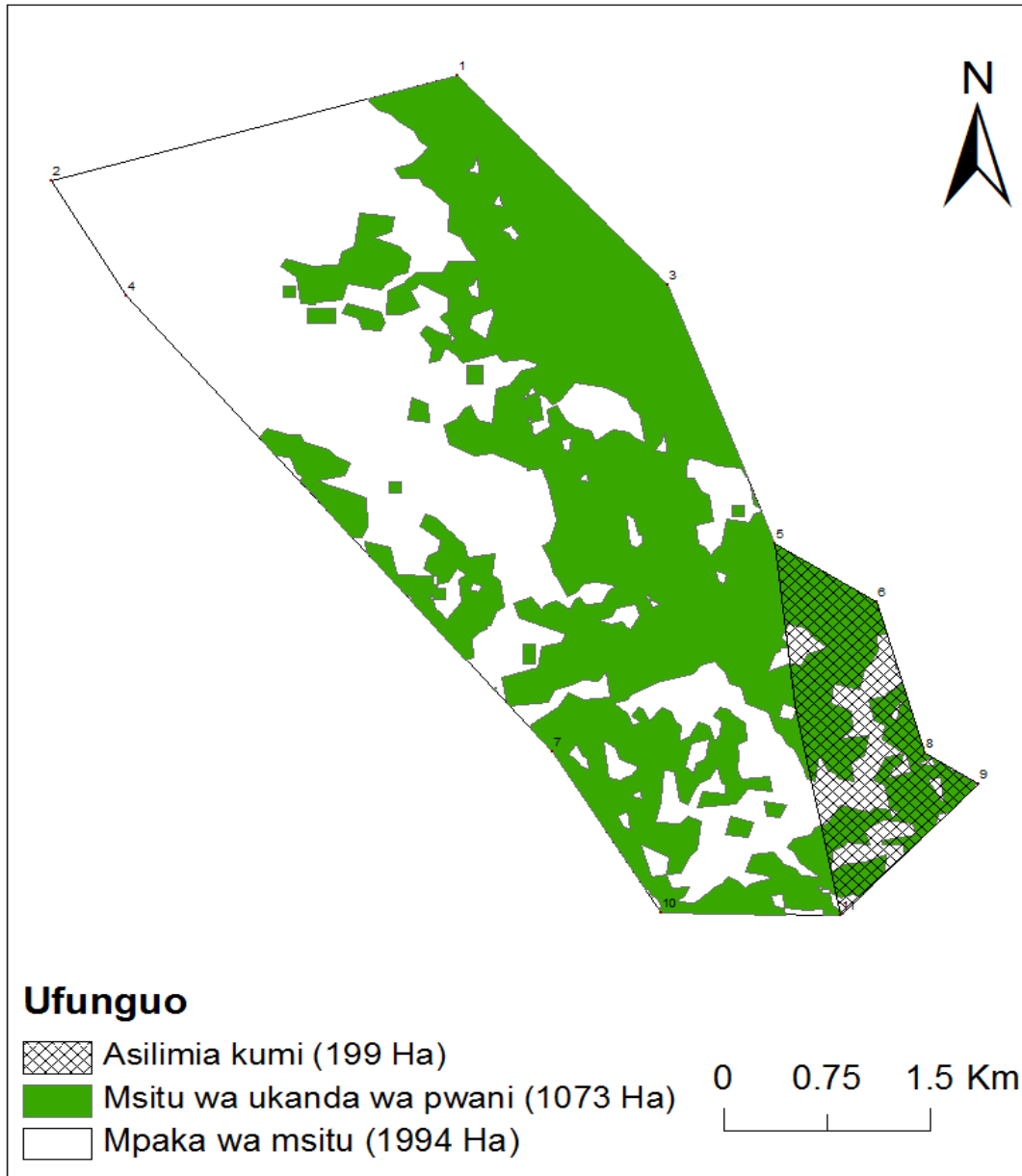
Zoezi la kubaini fursa na vikwazo litafanyika ili kuelewa hali ya maendeleo kama ilivyobainishwa katika mpango huu. Zoezi hili litafanyika mwishoni mwa mwaka wa pili na mwishoni mwa kipindi cha miaka mitano.

VIAMBATISHO

KIAMBATISHO A : RAMANI YA KIJJI NA MSITU

1. Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji

Msitu wa hifadhi wa kijiji cha Mandawa

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Msitu wa Kijiji cha Mandawa maeneo yenye Msitu wa ukanda wa pwani na eneo la asilimia kumi. Eneo la asilimia kumi ni eneo la uhifadhi ambapo uvunaji hauruhusiwi kabisa. Vipimo vya GPS (UTM37L: WGS84) katika mawe ya mipaka ni kama ifuatavyo;

Mpango wa Usimamizi Msitu wa Kijiji cha Mandawa

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1		528767	8963733
2		525808	8962903
3		530296	8962084
4		526354	8961996
5		531082	8960042
6		531825	8959583
7		529455	8958393
8		532174	8958382
9		532567	8958142
10		530252	8957126
11		531563	8957104

KIAMBATISHO B : MPANGO WA UTEKELEZAJI

Kila mwaka kamati ya maliasili ya kijiji ni lazima iandae mpango kazi kwa mwaka unaofuata.

Kazi za Kila Mwaka

- Doria za mara kwa mara
- Kubabua moto
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya Maliasili)
- Kuweka barabara za moto (Wanajamii/Kamati ya Maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)

Kazi za Mwaka wa Kwanza

- Kubabua moto au kusafisha mipaka kuzunguka msitu (Jamii na Kamati ya maliasili)
- Kujenga kituo cha ukaguzi wa mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)
- Doria za mara kwa mara
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)
- Kuweka mabango ya kupiga vita vitendo haramu na kuonyesha msitu.

Kazi za Mwaka wa Pili

- Doria za mara kwa mara
- Kubabua
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)
- Kuweka barabara za moto (Wanajamii/Kamati ya Maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)

KIAMBATISHO C: VIWANGO VYA USHURU

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru kwa Serikali ya Kijiji kwa kufuata Sheria ndogo za Kijiji kama ifuatavyo;

- Kufanya mafunzo ndani ya msitu kwa wageni kutoka nje ya nchi ni shilingi zisizopungua 30,000/= kwa kundi lisilozidi watu 20 kwa kila siku, na kwa wageni wa ndani ni shilingi zisizopungua 20,000/= zitalipwa kwa kundi lisilozidi watu 20 kwa kila siku. Wanafunzi wa shule za msingi na Sekondari hawatatozwa ushuru, wataruhusiwa kufanya mafunzo ndani ya msitu bure.
- Kufanya utafiti, ada itakayolipwa ni shilingi zisizopungua 20,000/= kwa siku kwa kila mtu mmoja na nakala ya taarifa ya utafiti itolewe kijijini, watakaowaongoza watalipwa kiasi kisichopungua 10,000/= kwa siku kwa kila mwongozaji mmoja.
- Kufanya utalii ndani ya msitu ni shilingi zisizopungua 30,000/= kwa kila mgeni kutoka nje ya nchi, Waongozaji watalipwa kiasi kisichopungua Shs. 10,000/= kila mmoja kwa siku moja. Wageni wa ndani ni Shilingi zisizopungua 2,000/= kwa kila mtalii mmoja. Waongozaji watalipwa kiasi kisichopungua Shs. 5,000/= kila mmoja kwa siku moja.

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA MAMLAKA ZA WILAYA

(SURA 287)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 168

SHERIA NDOGO ZA KUTUNZA, KUSIMAMIA RASILIMALI ZA MSITU WA KIJJI CHA MANDAWA

Jina la Sheria	1	Sheria hizi zitaitwa sheria ndogo za kutunza, kusimamia na kutumia Rasilimali za msitu wa kijiji cha Mandawa
Tarehe ya kuanza kutumika	2	Sheria hizi zitaanza kutumika mara baada ya kupitishwa na Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya Kilwa
Tafsiri	3	<p>“Msitu wa kijiji” maana yake ni eneo la msitu lililotengwa na Kijiji lenye miti na uoto mwingine wa asili linalomilikiwa na Kijiji cha Mandawa.</p> <p>“Mpango wa Usimamizi wa Msitu” maana yake ni kabrasha lenye maelezo ya namna jamii ya kijiji cha Mandawa kitakavyo kuwa kina tunza, simamia na kutumia rasilimali za msitu.</p> <p>“Halmashauri ya kijiji” maana yake ni zaidi ya wajumbe 15 wa serikali ya kijiji cha Mandawa.</p> <p>“Mkutano mkuu wa kijiji” maana yake ni mkutano wa Wananchi wote wa Kijiji cha Mandawa wenye Mamlaka na maamuzi ya mwisho katika kijiji cha Mandawa Ni kikao cha kijiji kinachohudhuriwa na Wanakijiji wote wenye akili timamu na wenye umri usiopungua miaka 18.</p> <p>“Kamati ya Maliasili ya Kijiji” Maana yake ni kamati iliyochaguliwa na kuundwa na serikali ya kijiji kupitia mkutano mkuu wa kijiji cha Mandawa ambayo majukumu yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu msitu iliyopo ndani ya mipaka ya kijiji na maliasili nyingine zilizomo kwenye kijiji cha Mandawa.</p> <p>“Meneja wa msitu” maana yake ni kamati ya maliasili ambayo kazi yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu Msitu.</p> <p>“Mwanakijiji” Maana yake ni mtu yeyote aliyeandikishwa kwenye orodha ya wakazi wa Kijiji na pia anatambulika na serikali ya Kijiji cha Mandawa kuwa mwanakijiji wa kijiji cha Mandawa.</p> <p>“Kijiji” maana yake ni Kijiji cha Mandawa pamoja na Vitongoji vyake.</p> <p>“Kiongozi” Mtu yeyote aliyepewa madaraka na mamlaka na wananchi ili awatumikie</p>
	4	UTARATIBU WA JUMLA WA KUTUMIA MSITU NA MAZAO YA

MSITU

- I. Watu ambao wanaruhusiwa kuingia katika msitu wa kijiji kwa shughuli mbalimbali za usimamizi kutokana na taratibu zilizokubalika ni wakazi wa Kijiji cha Mandawa tu.
- II. Watu wengine kutoka nje ya kijiji cha Mandawa wataruhusiwa Kuingia ndani ya Msitu wa Kijiji kwa vibali maalum na endapo watakuwa na shughuli iliyokubalika.
- III. Kwa wale wanakijiji wasiojiweza ambao wanatambuliwa na Serikali ya Kijiji kama vile wagonjwa wa kudumu, Walemavu na Wazee watachukua mazao ya msitu yasiyo ya biashara bure bila kutozwa ushuru wa aina yeyote.
- IV. Mahitaji madogomadogo kwa ajili ya matumizi ya nyumbani kama vile uyoga matundapori, mbogamboga, kuni, na ukindu hapatakuwa na malipo ila kutakuwa na siku Maalum itakayo pangwa na mkutano mkuu wa kijiji ya kukusanya mazao hayo, siku hiyo inaweza kubadilika kutokana na matakwa ya jamii.

Sheria ya Misitu 5
2002 na Sura ya 283

- 5 Mazao yote ambayo ni kwa ajili ya biashara yatavunwa kwa kulipia ushuru na kwa kufuata utaratibu uliowekwa na Sheria ya Misitu na Sheria ya Wanyama Pori.
- 6 Vibali vitatolewa na kamati ya Maliasili ya Kijiji, katibu wa kamati ndio atakua mwandishi wa vibali, ikiwa hayupo mtu yeyote atakayependekezwa na kamati atafaa kuandika vibali hivyo. Vibali vyote vitakuwa vinagongwa Muhuri maalumu uliothibitishwa na Serikali ya Kijiji.
- 7
  - (i) **Matumizi ya fuatayo yataruhusiwa bila kibali wala ushuru/ada**
    - a) Njia za miguu zinazopita msituni
    - b) Kuokota kuni kavu kwa ajili ya matumizi ya nyumbani
    - c) Uyoga, matunda, mbogapori na madawa ya asili, kukata minyaa na nyasi za kuelekea kwa ajili ya matumizi ya nyumbani.
    - d) Kukata nyasiza kuelekea kwa matumizi ya nyumbani.
  - (ii) **Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kibali maalum**
    - a) Kutundika mizinga na uvunaji wa asali
    - b) kikutumia mazao ya misitu kwa ajili ya maendeleo ya huduma za jamii kama vile ukarabati/ujenzi wa shule, Zahanati n.k
    - c) Kuchimba dawa za asili
  - (iii) **Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kulipiwa ushuru/ada**
    - a) Kuvuna miti kwa ajili ya majengo
    - b) Kuwinda wanyamapori
    - c) Kuwinda ndege
    - d) Kuvuna magogo
    - e) Kuingia ndani ya msitu kwa ajili ya kufanya utafiti wa

mafunzo au utalii.

Bila kuathiri kifungu kidogo cha (b) (c) utaratibu wa kuwinda wanyama pori na kuvuna magogo ni ule uliowekwa na Sheria ya Wanyama pori na Sheria ya Misitu.

(iv) Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu

- a) Kuchoma moto ovyo msitu
- b) Kukata na kupasua miti ya mbao iliyozuiliwa
- c) Kutega wanyamapori ambao si waharibifu wa mazao ya Kilimo.
- d) Kuharibu uoto wa asili sehemu yeyote katika msitu
- e) Kuvuna asali kwa kutumia moto.
- f) Shughuli za kilimo
- g) Makazi ya watu
- h) Kuchoma mkaa.
- I) Utupaji wa taka ngumu nakemikali ndani ya msitu wa hifadhi
- j) Kuchunga mifugo,ngombe na mbuzi.
- l) Kuchimba madini,mawe,kokoto na mafuta.
- m) Kuanzisha njia za miguu au gari zisizo rasmi.

(v) Viwango vya ushuru

- (i) Kufanya mafunzo ndani ya msitu shilingi zisizopungua 30,000/-kwa mgeni na Mtanzania 20,000/- ushuru huo utalipwa kwa kundi zima
- (ii) Kufanya utafiti, ada itakayolipwa ni shilingi zisizopungua 20,000/- kwa Mgeni ambapo Mtanzania atalipia kiasi cha 10,000/- kwa siku, watakaowaongoza watalipwa 7,000/- kila mmoja.
- (iii) Kufanya utalii ndani ya msitu ni shilingi zisizopungua 30,000/- Kila mtalii mmoja ambaye ni mgeni ,kwa Mtanzania atalipa 20,000/- kwa siku.Waongozaji watalipwa Shs. 7,000/- kila Mmoja kwa siku moja.

8

VIWANGO VYA ADHABU NA FAINI

- a) Mtu yeyote atakaye patikana analima, anatega wanyama, anaweka makazi au anachoma misitu atalipa faini isiyopungua Shs 50,000/- na isiyozidi shilingi 300,000/- au kifungo kisicho zidi miezi sita au vyote faini na adhabu.
- b) Mtu yeyote akipatikana na magogo, mbao au nguzo bila ya kibali atalipa faini isiyopungua shilingi 50,000/- na isiyozidi shilingi 300,000/- au kutumikia kifungo kisichozidi miezi sita au vyote faini na adhabu.Atakayekamatwa kwa kosa la kukata mianzi au fito atalipa faini isiyopungua shilingi 5,000/-.
- c) Mtu yeyote akipatikana anawinda wanyama au kuchoma mkaa ndani ya msitu bila ya kibali faini isiyopungua shilingi 50,000/-na isiyozidi 300,000/- au kutumikia kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na adhabu.
- d) Mtu yeyote akipatikana anaondoa au kubadili alama za msitu

zilizo wekwa atakuwa ametenda kosa na atalipa faini isiyopungua shilingi 50,000/- na isiyozidi shilingi 300,000/-au kutumikia kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na adhabu.

- e) Mtu yeyote akipatikana anachimba mawe au madini ndani ya msitu bila ya kibali atalipa faini isiyopungua shilingi 50,000/- na isiyozidi shilingi 300,000/-au kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote kwa pamoja kifungo na faini.
- f) Mtu yeyote akipatikana anarina asali sehemu yeyote ndani ya eneo la msitu bila kibali atalipa faini isiyopungua shilingi 50,000/- na isiyozidi shilingi 300,000/- au kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote kifungo na faini.
- g) Mtu yeyote akipatikana anaingia msituni bila kibali maalum kwa shughuli zakukata kuni mbichi, kuchuna magome ya miti, kufanya biashara, kuchukua dawa za tiba, matunda, miyaa, ukindu, uyoga, fito, kongowele. udongo, nyasi, miswaki, pikicho au mboga atalipa faini kwa kila kosa kiasi kisichopungua shilingi 20,000/- au kifungo kisicho pungua miezi mitatu au kifungo na faini vyote kwa pamoja.
- h) Kuchunga mifugo ndani ya msitu bila ya kibali faini kwa kila mnyama kiasi kisichopungua shilingi 10,000/-kwa kila kichwa cha ngombe na shilingi 5,000/-kwa kila kichwa cha mbuzi au kondoo.
- i) “kiongozi” akipatikana na hatia ya kuhusika katika kukiuka mojawapo ya taratibu zilizowekwa na sheria hii fani yake ni kiasi kisichopungua shilingi 50,000/- kufukuzwa na kupelekwa mahakamani.
- j) Mtu yeyote ambaye atakataa kulipa faini au kujaza fomu atapelekwa mahakamani kwa hatua zaidi.
- k) Vitu vyote vitakavyokamatwa ikiwa ni pamoja na mbao, magogo, wanyama, kutokana na makosa yaliyotajwa katika vifungu (a-l) vitataifishwa na kuuzwa kwa njia ya mnada wa hadhara kwa kufuata taratibu zilizowekwa na Kijiji na fedha zitakazopatikana zitakuwa mali ya Kijiji.
- l) Endapo mbao na magogo vitakuwa vimekamatwa Kijiji kitatakiwa kipate ruhusa ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa. Kabla ya kuuza au kutumia vitu hivyo.
- m) Endapo mnyama atakuwa amekamatwa, Kijiji kitatakiwa kuwasiliana na Afisa wanyama pori wa Wilaya mara baada ya kumkamata mtu huyo kwa hatua zaidi kama zilivyo katika sheria ya Wanyama pori.

Sheria ndogo hizi zimepitishwa kwenye Mkutano Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa lililokaa tarehe ..... na kusainiwa na

.....
Mbaraka M Malukula
Afisa Mtendji wa Kijiji
Kijiji cha Mandawa

Tarehe.....

.....
Selemani M Liponda
Mwenyekiti wa Kijiji
Kijiji cha Mandawa

Tarehe.....

.....
Maimuna Mtanda
Mkurugenzi Mtendaji
Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa

Tarehe.....

.....
Ally Mtopa
Mwenyekiti
Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa

Tarehe.....

SHERIA NDOGO HIZI ZITAANZA KUTUMIKA RASMI TAREHE 07/11/2014

